

Передаєтла

«РУСЛАНА» власністю:
в Австрії:

за чл. рік 20 мар.
в рік разк 10 мар.
за чертв. часу 5 мар.
в. адм. 170 мар.

З. графічно:

кідий рік 16 рубль
за 36 рубль
за тіл речу 8 рубль
або 18 фразка

Поєднок часю по 10 сот.

РУСЛАН

«Варшав ми очі і душі ми владим: а ле воємлем милоста і ширі не воємлем,
бо руске ми серце і віра руска.» — 8 Руславацьких послань М. Шашкевича.

Входить у Львів по дні
всім млада і рускем славу
о 9½ год. поноудки.

Радикал, адміністрація і
асоціація «Руслака» від
ч. 1. лл. Дембровського (Хару-
шчина), Експедиція мисловя
в Австрії Соловоцького в
пашажі Гансмака.

Рублонськ збертає славу
вдвоємладом восторжком.—
Режисмація! неочевачіть
вільні від порта.— Одо-
сички звичайні приймають
по ціні 30 с.— Відстрі-
жк, а в «Нісанціям» 40 с.
від стрічки Польки і пре-
враті доносся по 30 сот.
від стрічки.

Принципіальна політика і зміна системи.

(Δ) Переговори парламентарної комісії руського клубу з міністром президентом бар. Бекком не довели доси до позитивного висядку. Бар. Бек заявив, що на домаганя руських посів дасть відповіди в суботу і наслідком того руський клуб в неділю має наконечні рішши справу своєю тактики в державній раді. Тимчасом руський клуб відбував довгі наради на котрих доходили часами до великого заворостя. Про сі наради появили ся в денничах ось які вісти. Bukowiner Post звіщає про сі переговори:

Відень 23 с. м. Руський клуб нараджував ся вчора цілий день — з котрогого перервою на обід — над питанням, яке ему становище заявляти стиротив правительствя. Більшість жадла, щоб сейчас поставити нагліє внесення в справі відносин у Галичині. По конференції парламентарної комісії клубу з міністром президентом, при якій був міністер Коритовский, — рішено на внесення п. Будзинюцького, що остаточна ухава про тактику клубу западе аж на неділіншій засіданю клубу, бо президент міністрів обияв одати клубови в суботу відомість, що од коніспісії, на які є можлива надія.

З денникарських донесень відомо, що руський клуб поставив бун нагліє внесення що до розвідження галицької адміністрації, од-

наче се внесенє, як показув ся, уважак дичне тактичним способом до принагаеня правительствя, щоби оно дало відповідь на домаганя руського клубу. Що так дийсно було, показув та обставина, що руський клуб не підтер нагліго внесення п. Брайтра в тій самій справі поставленого, а коли др. Лювогер яко генеральний бесідник в розпрані над наглім внесенєм злини іменем христ. соціального сторонництва, що першою задачею державної ради є парламентарна поагода австро-угорської угоди і що они будуть голосувати проти всяких нагліх внесенєв, відкинуто наглість внесеня.

В справі переговорів з бар. Бекком одержало ще «Діло» ось таку звістку з Відля:

Відень 23 с. м.

«Становище укр. клубу до правительствя все ще не виясненє. В кождім разі розмова сеї kwestії зближає ся. Укр. клуб веде дальше переговори з Бекком, а з другого боку Бек конферує із «Колом». Через се переговори ідуть пиняно, бо «Коло» ставить Бекони перешони. Се вьяже укр. клуб що до тактики, бо доки переговори не дали когось здециданогого результату, клуб має зьязані руки і не може здецидувати ся, яку обирати тактику. Через се на разі тактика укр. клубу може робити вражнє тактички партії правительствяної. Клуб займає поки-що «вижидачоче становище».

«Проволаканє переговорів зі сторонами Бека, як і уміркована тактика клубу бу-

ли предметом нарад клубу з 22 с. м. Народи тречали 12 годни і були дуже оживлені, горячі, навіть мислями буряні. Проволаканє зі стороны бар. Бека досело більшість клубу до недилого невдоволеня. Прийшло до горячої вимини думок. Меншість, остачою від впливом п. Василька, накликувало до терпеливості та радила брати, що дають. Більшість ухвалила однак не вижидати довше і виступити зараз (22-го) з нагліям внесенєм в справі гал. адміністрації. Раманчук і Василько загрозили реанізацією з президентальних становищ. «За ними обстоюють пп. Цеглянский і Окуєнский, Під таким напором більшість мусла зрєсумувати свою ухава та згождено ся на компромісовий висяд, а імено, щоби пп. Романчук і Василько удали ся, се раз до бар. Бека і представили ему становище клубу та вимогои на бар. Бєку як найкортшу відповідь. Так стало ся. Бар. Бек зобовязав ся дати відповідь до суботи. Тоді рішено ведіти цию про тактику відложити до неділі. В неділю клуб буде мати розьязані руки, або узнать уступки Бар. Бека вистарачочими».

Сі події послужили огранови національно-демократичному програмом до статі п. з. «Наша національна політика», в ч. 225 з 24. жовтня, щоби, як само «Діло» каже, «щоби показати, яким шляхом повинна піти далі наша національна політика».

«Два шляхи» — пише «Діло» — стелить ся тїл перед нами: шлях принципіальної політики, яка каже нам зао-

Незнана трагедія Немцевича „Bohdan Chmielnicki“.

(3 годни 250-их роковин смерті українського гетьмана).

(Копень.)
ДІЯ IV.

З розмови Олени і Розанди (1. ява) довідуюме ся, що надія на мир пропала. Сєнянський (2. ява) оповідає, що Хмельницький засудив на смерть польського посла Сьмеровського, якого гетьманські посліпани розстріляли. Влітає Хмельницький (3. ява) і осуджує Олену і Сєнянського о змову. До входячого Богуня (4. ява) каже гетьман, що тепер настане вже війна, з чого він доволенний, бо бажав утворити независимую українську державу. Богун старає ся его відколоти від сего, але се ему не удає ся, тож Богун оставив сам (5. ява), наркнє на засідленє гетьмана. Наркнєть на се і Подобайко Золотаренко, Небаба, Нєчай і Гладкий (6. ява) і ганяє поступоуванє гетьмана.

Вєртає Хмельницький (7. ява) і запрошує всіх на пир. При стоді всі промовляють за миром; одначе гетьман на гадує тяжкі кривди, яких завзяла Украї-

на від Польщі і заявляє, що вже зєднав собі поміч сусідних держак:

Wybła Lachom ostatnia godzina,
Naszem będzie dziedzictwem żyzna
[Ukraina,
Helespont i te kraje, gdzie powstają
[zorce!
Brandenburgczyk zagarnie Rusy i Pomorzę,
Dom Rakuski — do Karpat, Moskwa —
[Litwę całą.

Богун старає ся знов переконати гетьмана, що воєнне частє дуже неперенє, а й союз з сусідями також неперенє. Тоді розлючений гетьман пробиває Богуня кидждалом. Обурені атамами кидают ся на уойника, але Сєнянський (8. ява) заслонує его власним тілом і впривозує. Хор Запорожців (9. ява) жаалує Богуня, грозить пмістою Хмельницкому і заохочує, щоби нещасну жертву почтими величавими похоронами.

ДІЯ V.

Комната Хмельницького, прикрашена зброями і бунчуками; з боку стоїть хоругви і срібні котли. Ніч.
(1. ява) Хмельницький сам. Гризота сумляна не дає ему ні хвалїжї спокою. (2. ява). Чути лоскіт грому, отвераяє ся

земля і перед гетьманом стаяє закрывлена мара Богуня і звіщає ему, що его син Тимш поляє. А коли гетьман питає ся, 225 з 24. жовтня, щоби, як само «Діло» каже: «щоби показати, яким шляхом повинна піти далі наша національна політика».

Jest Bóg sprawiedliwy, —
Nie badaj więcej! Czas się przybliża
[straszliwy.

По сіх словах зєчає. Входить Нєчай (3. ява) і зьявляє Хмельницкого на суд. Гетьман пропнє о годнуну часу, щоби (4. ява) винїсать отруну. Входить Сєнянський (5. ява) і хоче его погнїтати, але гетьман заявляє, що вже за пізно, бо виню отруну. Входить (6. ява) Розанда і Олена. Гетьман звіщає Розанді, що єї чоловік поляє як лїцдар на мурах Сучави, почім працаяє ся з нею.

Umieram, jak męzowi umierać przystoi.
Niech inni obcyom ranom nizkim biją
[czolem!
Ja nigdy kolan moich przed nim nie
[zgiąlelem.

Звертаючи ся до Олени і Сєнянського, заявляє, що ще перед смертю бажав їх получити і просить, щоби не раз згадали про него.

строувати наше становище до правитель-ства доти, доки не змінить ся той без-правний стан, в яким живе наш нарід в Галичині, — і шлях політики опортуні-стичної, яка каже помирити ся з прав-тельством і підпирати його за ціну окре-мих уступок на рижних полях нашого національного життя. Перший шлях вка-зуємо ми, оборонцем другого шляху я-вляє ся «Руслан», який власне у вчорай-шій (229) числі виступив проти нашої статі «Руский нарід і правительств» за статею «Не малазоважте цеголо до будо-ви національного життя!»

В своїх виводах сходить отже «Діло» на сю тему, котру обговорювано вже не-раз і в дневниках і в всяких візках, себ то принципіальної полі-тики і зміни системи, про ко-тру також в останнім виступку Л. Н. Вістника в огляді політичного життя в Галичині зачепив п. М. Лозинський, про що ми вже згадували і на се висловили наш погляд.

»Зміна системи і принципіальна полі-тика — се улюблені коники, на яких гарноють звичайно наші політики і за-певняють, що зміна системи — се «пер-ший і найважніший наш поступат», без которого ніякі здобутки не можуть нас задоволяти. Коли се настане, то ренга скорше, чи пізніше сама прийде. Тай коли Русини почувують, що з ними инакше обходять ся, инакше їх тракту-ють, тогди они будуть вирозуміли та тер-пеливі в своїх дальших ожеднаннях.

О щож власливо тут розходит ся, що розуміють они через ту «зміну си-стеми»? Се, висловивши прозато, значить, щоби ми могли вільно розвивати в ав-стрійско-угорській монархії руску наро-дність. Коли «Діло» в своїй статі «Наша національна політика» заговорило знов про «нову еру» і бажав з того висунути посадовити для принципіальної полі-тики, то годить ся пригадати сі події, про котрі оно вже забуло. Про се ділсно бу-ла мова перед почином т. зв. «нової ери» підчас переговорів заступників «Народ-ної Ради» з тодішнім намісником гр. К. Бадені і п. Романчук в своїй про-мові з 25. падоліста 1890. р., проголо-шуючи т. зв. програму, налягав також на

зміну поступованя правительства супроти Русинів, чи там на зміну системи.

Годить ся однак нагадати, що ска-зав тоді в сій справі гр. Бадені іменем правительства, а очевидно з порученя Корони.

Супроти заступників «Народної Ради» заявив намісник, що «уряд австрійскій може підпирати тільки тих Русинів, котрі бажать розвивати руску народність в Австрії яко таку в наємній згоді з іде-єю державною, і рішучо отрнуть ся і вивольять ся від усього, що спиняє роз-виток рускої народности на основі чисто австрійскій».

Те саме повторив намісник про про-мову послів Телішевського і Романчука і додав, що правительство бажав, щоби кожда народність вільно розвивала ся в границях і рамках конституції, але сі наміри правительства часто стурбують трудности, викликані браком вирозумі-лости або неясним поступованем. А вка-зави на засади згідні з австрійскою іде-єю державною вірність трону і держ-авні, значаячи намісник, що «ті засади мусять бути не лише завжди ясно вика-зани, але ясно, щиро і з доброю вірою практиковані і для того потрібно рішучо отрнути ся і увільнити ся, з чим бороти ся, що, як самі констатуєте, істнує, а спинає розвиток рускої народности на основі чисто австрійскій, — треба бороти ся з усім, що допускаять ся в тім згляді якиххс суперечностей або неясностей».

Зада чогож заступник Корони ви-мажав від репрезентантів Русинів ясности і ширости, з чого они мали рішучо отр-нути ся і увільнити ся, з чим бороти ся? — З усім, що спиняє вільний розви-ток рускої народности яко такої, з усім, що стає в суперечности або неясности до австрійської ідеї державної. Отсе від-повідь заступника Корони.

Кому ще не зоясім запоморчений розум, кого ще не чинила ся салпога, сей добре тямить, що москвофільство чи там кадобство безастанно спинало і спиняє вільний розвиток рускої народности, що москвофільство збивало і збивав Русинів на маниві, зводять їх на політичну

блуканину і ставить в суперечности з ав-стрійскою ідеєю державною. Се москво-фільство снує ся як червоне пасмо від самого почину відродження рускої наро-дности в Австрії з часів Маркіана Шаш-кенича аж до наших днів. Делія що по-явили ся періосички на нині рускої лі-тературі виплекані Шашкевичем і его товаришами, делія що станули Русини до народної роботи в 1848. році, а вже сей час зморозив їх подув півничного духа Погодицької козацької з Зубрицьки на чолі і ин. В шістьдесятих роках про-явила ся народна ідея руска з більшою силою, аж ось в 1866 р. появил ся відомий манифест об'єднательний і «Слов'я», москвофільство стануло знов в дорозі розвитку рускої народности. Правда, що тепер вже не повело ся москвофілам задержати струї народної ідеї, не всіля вони її приголосили так, як се стало ся на кілька літ після Маркіана і 1848 року; однак всеж таки москвофільство даяло «гичило колодано» в дорозі віль-ного і успішного розвитку рускої на-родности, воно заціпило в рускій суспіль-ности сей вилець, що виключав роз-клад і розвал. Москвофільскі зматаня навидказано на Русинів з кінцем п'ятдесятих років введено заходи гр. Голауховського, що в тому, що в 1848 р. підпирав зма-гання Русинів, «Народний Діло» і вписав ся яко член-основатель Галицко-рускої Матці з вкладкою 50 р. Манифест «Сло-ва» в 1866 мая подібні наслідки і тодіш-ній міністер гр. Байст скавав рішучо: «Мають Русини бути Москалями, то не-хай стануть Польками!» Таким отже спо-собом «змінила ся система» против Русинів, а се ще наглядніше проявило ся за намісництва гр. Альфреда Потоцько-го і Залеского по відомім процесі Ольги Грабар і Наумовича. Та система з біль-шою енергією проявила ся навіть в пер-шій році намісництва гр. Баденюго, коли нагадаємо ревізії і арештовані в Рогатинщині, Бережамщині і ин. навіть по чинальх «Просвіти». А причини сеї «системи» треба очевидно гадати в неяс-ним поступованю Русинів, в москво-фільстві, що спиняє вільний розвиток рускої народности і стоїть в суперечности з австрійскою ідеєю державною.

Т. зв. «нова ера» розпочата гр. Ба-денім під впливом Корони мала пере-вести «зміну системи» в користь Русинів, але ся зміна мала наступити по епоно-ню наведених в горі условіи: «рішучо отрнути ся і увільнити ся від усього того, що спиняє розвиток рускої народности на основі австрійскій ідеї».

Хто хоч троха обанакомлений з ті-шим апаратом адміністраційним в нашім краю, сей мусять признати, що така «змі-на системи» не може бути перевердана ані протягом року, ані двох, що за се треба троха довшого часу. Се признає навіть «Діло» в ч. 229: «Наш нарід має на стільки політичного розуму, щоби зрозуміти, що за одним махом не можна досягнути зміни політичної системи. Він знає, як обмежює його силу в парла-менті, знає, який сильний ворог його вивольняє». Напрям, в яким працював цілий апарат адміністраційний від п'ятдесятих, до кінци вісімдесятих років, не міг бути в одній році накручений на инший лад

Ach! Zaporozcom dusza ma nie była znana,
Aoz brano szczerze chęci za zbyteczną
[śmiałość,
Niewdzięczny Ukrainy polecam ci całość.
Będzie lud ten (ach!) weześnie moge to
[postrzęzać]
Wiecznie pragnąc wolności i wiecznie
[ulegać.

Описая прощас ся гетьман з триліт-ним синком. Входить козацькі атамані (6. ява) і вивають гетьмана на суд. Хмельницький зривав ся і заявляв, що

і паде неживий. Нечай каже:
Jак walczył, tak też umiał i umrzeć bez
[trwogi..

(7. ява) Козаки, не значучи про геть-манову смерть, жадють, щоби указати убіяника Богуна. Але Нечай звіща їм,

що гетьмана нема вже в живих. Хор співав:

Przebóg! Co widzim! Jaka błądost w
[twarzy!
Już w oczach jego ogień się nie żarzy!
Tenże to Bohdan zuchwały,
Przed którym w szparkich gonitwach,
W okropnych bitwach
Tysiące zbrojnych pierzchały?
Ach! jak okropnie cierpkiej śmierci siła
Postać męża odmieniła!
Był to maż dzielni między wojownikmi,
Na zawsze słynny przed światem.
Ileż on razy zwycięskim bułatem
Wodził do chwały Zaporozców szczy!
Czemuż w swych żądach duch nie-
[wstrzemiędiłwy

! I ślepa дума і gniew popędliwy
Dzielnego wodza, co był naszą chlubą,
Stały się zgubą?

і се виразно заявляв гр. Бадені репрезентантам Русинів, звертав також їх бачність на трудності, які стрічає правительсько зади браку впрозорливости (тут мав на думі шовіністизм поміж Поляками). Щоби устали покрякданна руської мови і письма в урядях, треба, щоби урядники змінили сю мову і письмо, а се не дасть ся заперечити, що намісник зробив в тім напрямі почини до зміни в користь Русинів. Відоме розпорядженє гр. Голуховського що до латинської азбуки було усунене розпорядженєм, що власти адміністраційні мають уживати в письмах до руських сторін руської мови і письма. З намісництва, за дирекції почт і скривової і ради шк. кр. почали тоді відповідати руським сторонам мовою руською і руським письмом, а на урядових актах не тільки шефи сих властей, але й намісник стали підписувати ся руським письмом, чого перед тим не було. Усгали ревізії і арештованя, збори і ніча відбували ся свободнішим (чим користували ся навіть москвофіли й радикали, зроблено почини до поможненя руських шкіл внаслід гімназій, руських катедр в університеті, як і до того, щоби Русини занимали відповідні становища в шкільництві і в урядях.

Очевидно, що розвиток руської народности, руської ідеї — се смерть для москвофілства. Заведена фонетичної правописи (чого Русини-народовці від шістьдесяти років домогали ся від правительства для охорони руської мови й літератури від москвофілів) було ударом в серце москвофілства. Проголошеня програми, збори Народної Ради в 1890 р. їх пригодилиши, однак москвофіли скоро очутили після сего погрому. Вони зуміли тоді найти дорогу до провідника народовців п. Романчука через Б. А. Діацкокого. За вичиною сего починає ся зворот в політиці п. Романчука в напрямі москвофілського табору. Спершу на осінній сесії 1892 р. в своїм заявленні він, що ебо т. зв. програма була лише «це одна програба», відтак в статях «По соміч» в «Ділі» доказує, що «богато справ архетичних (!) мають народовці з москвофілами спільні» (?!), на зборах «Народної Ради» (27/12 1892), висловлює, що «є між москвофілами люди, а котрими можна тіти разом в акції політичній, відтак в Бібрці і Долині проголошує т. зв. принципіальну політику і придбана осигнені в тім часі називає «дрібними і хвилявими користями» (школи руські вправ, гімназія, катедра історії, Дійстер, друг книжок шкільних для товариства ім. Шевченка і т. ин.).

Описуюж в марці 1893 склакаю вже «консолидаційні збори» для єднаня не тільки з такими людьми як Др. Денис Кулачковський, що дуже хитро відслідки поришене що до нашої національности до «географії й науки, але запрошено яко «стужка довіря» навіть редактора «Галичанина» Маркова, а по вибораз соймових в осени 1895 аранжовано зїзд москвофілско-народовський і депутацию до Відня і тут уквупі з відомим з вечної пригоди дописувателем «Галичанина» Шваннінським устроєно «дов робочі збори» (14/12 1895) в салі Hotel Union.

Чи єднанє з Добринським, Марковим, Шваннінським і т. п. відповідає тра-

дициям народовским і принципам свободи та прав народу?! Нехай на се відповість «Діло», котро недавно вїязало «Руслана» до спілки з «Галичанином», котрого назвало московским жандармом, хоч «Руслан» все виступав послїдовно проти всяких консолидацій з москвофілами, чи се традиция народовска, чи се принципи свободи і прав народу—єднати ся з москвофілськими агентами, чи се була принципіальна політика?!

Так отже тодішній голова «Народної Ради» станув в суперечности з народовськими традиціями і принципами тоді, коли заступник его др. К. Левницький, яко справознавець «народної програми» на «Народній Раді» голосив, що «різниця народовців і москвофілів лежить в основах принципіальних, які ніколи разом не зїдуть ся».

З сего находить зовсім ясно і недвояочно, що нашу політичну акцію зведено знов на маніці, що вступило знов на дорогу політичної блуканиї і заирженю частину Русинів-народовців у москвофілські шори. Се виявило ся і в акції виборній до союму 1895 і до ради міста Львова, де голова «независимого комітету» п. Нагірний зробив спільну акцію з Добринським, Павенцьким, Марковани і т. д., що також стояло в суперечности з традиціями народовским і принципами.

(Дальше буде).

НОВИНКИ

— Календар. В євроботу: руско-кат.: Карпа муч.; римо-кат.: Евариста. — В едїлї: руско-кат.: Параск.; римо-кат.: Савина. — В по едїлї: руско-кат.: Лукіяна; римо-кат.: Самеона і Юда.

— Про стан здоровя нашого монарха приносить кореспонд. бюро вдоволюючі вїсти: Вчерашній день лишив спокійно, катар устугна, апетит добрий. Таким Kogerspenden-Wilhelm подає, що капелю у цїсаря устугна, а стан сия поправив ся. Ніч з сєреди на четвер неспів монарх спокійно, а сїдїна спокїв зї смаком.

— Заходи за українськими викладами в Петербурзі. В Петербурзі віднято питання з приводу відкритя катедр української літератури і української мови. Депутатка від слухачок була спершу у директора катєри, потім у декана історично-філол. факультету. Директор відповів так, що на его думку нема потреби відкривати так когось стороннього за катєру української мови, що се з усього може виконати проф. Ефименко, котра читає історію Южної Русі. Колиж депутатка сказала, що в приватній балачі з проф. Ефименко професоради не висловола бажая вїзвѣст, за се, то директор відповів, що проф. Ефименко хїба може через те не згодити ся за се вїзвѣст, що вона, яко Ровєнська, не покладаеть ся на свою вїмову. Потім сказав, що се ніяком не залежить від факультету. Депутатка ввернула до декана за деякими поясненями в сї справи. Відповів декан на те, що нам необхідно вчитать української мови і літератури — буда така: «что же тамъ собственно изучать, вѣдъ украинскій языкъ тоже, что и русскій, ильсколю дїей понадобитъ, чтобы изучать его». Відповів як директор так і декан показує відповилене їх до поругненого питання.

— Рішуче і влучне зарядженє. Цікаким надголом подає «Нива» в ч. 20. ось яку вїзвѣст: Его Екск. Митрополит Шенгичкий доисєю до Ресторату дух. Семинара зарядив розовязанє «Читальні богословскі» в єї дотеперішній фор-

мі, а окрім того закавав читанє часосній «Діло» і «Галичанинѣ». Хто ясно здає собі справу з грози теперішньої хвилі, та видать, на які дороги ведуть згадані часосниє вже від довшого часу, той мусить цїнавати влучність зарядженя церковної власти, котрої ніколи не може бути риводнимим, в яким дусі розовязує ся в молодих євроботних єввангїєвних поглядя на католіцку церкву, на справи соціальнї а навіть і політичнї. Не перечаю, що «Читальня» протївом довшіх лїт приривняла ся в значній мїрі до національного освідомленя і розбудженя патріотизму; всеж така черев своєю автономічню форму управи могола не разо станути в супереч вимогам вихованя в дусі церковної єднородности і карности. Дивлячись сі становишка єввангїєвничого, не можемо ніяк апробувати, щоби побіч проведу настоятелства, поставленого церковною властю для вихованя питомців в дусі Христової науки і Его церкви, проявлялись тенденції молодих членів «Читальні» вибороти собі незалежність і безконтрольність в поглядях і поступованю в справах національних і суспільних. Було би для католіцкого семинара погубним, накоблї раз в засадї признано побіч церковного проводу, еще другий провід независимий і — неоконаній. Ми певні, що сї мотиви спонукали Митрополитич Ординаріят до сего зарядженя, а змінена форма «Читальні» принесє лиш правдиві користи церкви, народові і самим питомцям. Заборона читаня «Діла» і «Галичанинѣ» єсть лиш виразом бачивости і оїпнї, чим раз більше переважало в наших духовенствї, на що вказують рішечя ріжних деканальних єввангїєвних, і ми певні, що самі питомці тільки з відразою і з конечиности читали мудрой тім найбільших орґанів Русі. «Діло» вже від кількох лїт перестало шанувати релігїйнї переконаня нашої єввангїєвности, а за теперішньої редакції (в склад котрої входить знанє соціалїзм, а навіть оден анархїст!) пре вже перемой до перетвореня національно-демократичної партїи на отверго і чисто соціалїстичну, намагаючись вїдмивити всіх «кларквалїс», т. зн. людей, що не хотять вѣри в соціалїзм, і ганячихся митанити сі сердце нашего народу вѣру в Христа і привязанє до католічїи церкви. Так само лїплять правец редакції «Галичанинѣ» від відповіданя поваги єввангїєвній і духовенству єввангїєвній при тім краще неморально, дивлячись прїстудити вїзвѣст в рядях своїх одомовищенїа. От тамто кожій здоровї і добре мислячій радї починатє се зарядженя, а змінена форма «Читальні», помімо полохана редакції «Діла», не вїдичне на певно богословської молодїци від народного жита, а буде лишені даба про добір лектуря та вказувати на ті небезпечні манїпнї, на які патентовані «привѣтї!» хотять наш народ звести.

— Ява мнїшї і посуха. Ява наїстїли Подїє і Покутє Галичани. До посухи, яка триває вже від дош місяців і подушено-східній Галичїні і висушила єввангїєвну та сїна, прилучає ся еще лива мнїшя, яка до рїшїтї пнїшїтє засвїт та вєску ростиливнї в поля. Мнїшї розводили ся в такім числї, що воля вилити, яко єво мнїше муравлинє. Одєн з дїдичів коло Городеня для досвѣдлї найчїм хлївцї до пнїшїєн в протїв мнїшї і платив від убитої штуки по 1/4 сарґа. На 70-моргівом ланї хлївцї убили 30,000 штук мнїшї. В сего мнїше єввангїєвнї засвїли собі грозу мнїшчїх олії. Мнїшя селянина настає ормо розлука. Тї, що досє не засвїли ормо єввангїєвнї, не можуть сего зобрити задля посухи. Там, що перод посухи зуровали ся з засвїом, єввангїєвнїє жбуло, або єввангїєвнїє. На пероранє і вєсе обєснє татї нїль на вєснє нема надїї, бо людиє не стант на новє насїє. А протїм мнїшя розводилє се єще більше і зничит також новє засвїє. Тому то поря вїзвѣст ся властям до роздїленя трутка на мнїшя, на яку редитє ухваляла державна рада єввангїєвнїє перєд кількома лїтми.

(ж) О. Фр. Св. Гаттєр. В Інєсбурзі, в родлї єввангїєвній номер о. Фр. Св. Гаттєр, знаий автор мнїох і добрє аскетичнїх дїл. В похоронї вїзло участь все духовенство єввангїєвнїє и законє в Інєсбурзі і дуже много наро-

да. Тло покійника зложено до гробівця об. Гауїтін на місцін шпінтары. В. с. п.!

— Землетрясенє в Калюбрї. Італїа лежить в поєсі землетрясенє, який тїтє сяє в поуднево-західнім напрямї від Фрланці до Бїтунї. В тїм напрямї мусять глибоко в землі находити ся вулканїчні проводи, якими переїнає ся лїва з газами і парю. Коли такїй провід заткє ся, газї своїм напором розсаджають перешкоду, причїм наступає потрясенє землі. Позавчера настїло поуднове частє Італїї Калюбрїю, сильне землетрясенє. Два міста Ферузано і Браццалоне, лїгли в звалищах, місцевостє Копацто зовсім знищена, а в інших місцевостях Калюбрї потрїсали дома. З Ферузано доносить, що від землетрясеня звалили ся там майже всі будинки. Підзвалища погубило кілька сот осіб. Досї витягнуто 200 трунів і поховано 400 ранєних. По інших місцевостях, завнєшнє землетрясенєм, втрачено житє по кілька осіб. Потрясенє землі ще не устало, лїе ослабило. Мимо того люди поутїкали з міст і живуть на полях серед голоду. В цїлій Італїї зарядженє складки на потереїнших при катастрофї, а з державних фондів уділено більшу запомогу. Населєнє Калюбрї є переважно дуже убогє, і доставляє найбільше емігрантїв до Америки. Причиною убоженствє є як раз частї землетрясеня.

— Дрібні вїсти. На передмістї Підгаєц, Голєндри, вїсху днї 21. с. м. пожар і знищєв да господарствє, вартостї 2.600 К. — В Кєнтах в зах. Галичинї отворено вчера нову учтєльську м.к. семінарію. Директором її іменованї в. П.ос. Гебард, проф. женєск. учт. семінарії в Краковї.

Оповідї.

— Репєртур руског театру в Стрию (Салї „Народного Дому. Початок 7. вечером. Білїє продає Народна Торгова).

В суботу днї 26. с. м. „Галька“ опера в 4 дїях С. Моношєа. Виступї пїф Ф. Лопатїшєко, співаєник міського театру в Львовї.

В недїлю днї 27. с. м. „Ой не ходи Грицю та на вечерячї“ народний образ зі співаєма і танцїма М. Старицького.

Вї второк днї 29. с. м. „Надія“ славновїзна рїбацка драма в 4 дїях Германєа.

— Із львівської архїварїату. Канонїчну інстїтуцію дїстали ось: Іван Божєйко на Ставчанї Тит Галювчїна на Фрїлїтї і Іван Барановскїй на Мужїлї. — Завїдателями пародїї назначени ось: Іван Адам в Рокатїї, Володимир Ілїнський в Любї, Роман Березівський в Дубичї і Іван Каратївський в Івчї. — Сотрудуєниками іменованї ось: Клявдїй Сївїнський в Страдчї і Іван Ялоубовскїй ex currendo в Чернубєвчях. — Рукоположенї в прєсвитєри: Євдїя Двїльнскїй, Николай Юрїк, Николай Володяк, Володимир Долгощїк, Пантєлїмон Кравєць, Константин Колєвчїк, Антїї Лотовацькїй, Іосєф і Володимир Рожанскїй, Михаїло Лада, Николай Шєпанюк, Петро Курчаба, Стефан Ковалїк, Володимир Стеблєцкїй, Іван Слободян, Іосєф Грїцаї, Іван Яскїв, Іван Яворскїй, Мєлєтїй Фєдїнський, Іван Ташчїр, Мах. Олєксїй, Адриєн Зєфовскїй.

Богдан Лепкий.

Прикрїй сон.

(Дальше.)

Се йому на щєстє удаєть ся, Та не на довго. Ось якїя жїнка пїдходить до нього і тїтє його за рукав. „Не пїзнаєте мене, я тїя Гаска, що ви її дурною зробили а то мої дїти. Але кажї вам, що Гаска не дурна, вона тїлькє боронїла свого, не хотїла поля, на котрїм була нафта, за що будь продати, а ви її дурною зробили. В єї далї опїкуна, щоби його так пан Бїг мав у своїй опїцї, а той опїкун продає мє поже, як звичайну рїю. Не хотїла я людям ось дєржї, звачїнила дєрлє, засєяїтила сїрїник і четверо душ полєтїло до неба.“

Пригадає собі, так, то тїя немїла справа, про котру навіть зачали заї люди говорити.

Ах якїж тотї людскї звикї поганї! Прєцїнь він того не робїв. То оден молодїй адвокат, свїй чоловік, що хотїв трохи заробити.

І заробив. Нанї кожодїй хоче трохи жити....

Ту пан радник, забуваючи, що його радї, прєцїнь вона не жєє“ — і знов на хвїлю замкнув свої пошкї. Хотїв заснути. І єже його очї і розум почав обторгати туман, коли цїла товпа одєртїх мужїкїн у вїїшла в хату і продираючи ся до його лїжка викрикувала лїто: „Пустьїтї, пустьїтї нас, людє, най йому скажемє слово правдї.“

„Вїн на нашїй крївдї вїлїз в гору, зі звичайнї сласької сваркї зробїв бунт, вїїско на нас прєслєв.“

„Ми черєз тебе в крїмінаїлї гинїтї!“ — кричали одїи.

„Черєз тебе нас жандарї катували!“ — вигукували другї.

„Де нашї поля? Віддай нам нашї макєт, що нашї дїтї з голоду не пухлї!“ — ревлї всі нара.

А якїсь, мєже десятилїтїнь хлопчєник, блїдїй, блїзїй, як ярїй вїск, дрїжуча на пїмї тїлї як лїст трєтєтї-оскїк, дорїкав йому, що коли батка з хати витїгали а він плакав і кричєв: лїшїтї, лїшїтї татуїня! — та тїй його до мїста потїгли, так як стояв, у трїскучїй мороз, аж дїх з нього вїшерло по дорогї. „Тї знашї право, знашї справедлївїстї, повернї менї крївду!“

„А мене як судїли, то тї газєту читав.“

„А як мене, то тї дрїмав по гєвїсанїї на балю ночї.“

„О мене як ходїло, то тї думав, щї прїйшов сусєдї молодїй панїч до твоєї жїнкї, чи не прїйшов.“

Черєнко задерєвїтї.

„Тїхше, радї Бога тїхше, бо вчєх жїнка — просїв майже крїзь сьязьон Черєнко, але його нїхтє не слухав.“

(Копєць будє).

Телеграми

з днї 25. жовтїня.

Вїдєнь. На вчєратїнім засїданнї палати послїє вїдкїнено наляжї вносєна пос. Галбювцїкого в справї прїготованї до зїранєа спїлнїстї з Угорчїною і пос. Марковєа в справї помочї сєльськєму населєню. Пос. Брїттерєрє цєбуєв що нагєстє вносєнє в справї адмїнїстрацїїнї вїдносїнї в Галичинї, почїм палата прїступила до першого читанєа уголовї прєдлогї.

Вїдєнь. Мїнїстрї Папак і Фєршт заявлялї молодїцєвому клєбувї, що податок ся до дамїтє.

Варшава. Люблїньска губернкїя оголошєно за навїщєну пошєтєю холєрї.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готєль, рєстаранєа і какарїя — рїг ул. Сїєтєускої і Кєсцїошка у Львовї.

Прїїхали днї 24. с. м. Ом. Котєс з Бїдєла гор, Сальв. Каратївцїк з Ячєа, о. Ів. Дашкєвїч з Тустановчїа, о. Павло Хонєа з Пїдгородєа, Кар. Пїпєаєво з Коломїї, др. Іос. Мосєр з Станїславова, Ол. Жєровскїй з Романївкїа, Грїг. Шцрба з Яворова, М. Штєа з Горочїна, Ів. Дрїнджорєа з Каїва, Грїг. Данчєк з Сокалє, Пєтро Гудєа з Глєшчїа, Стан. Рїмажєвскїй зї Львовєа.

При закупїї товарїв прєсїмо покїлювати ся на анонїс нашїа часопїсї!

Colosseum

в пасажї Германїв

при ул. Соняшїй у Львовї.

Нова сензацїйна програма.

вїд 16. до 31. жовтїня 1907.

Щодєно о год. 8. вечєр прєдставлєнє. В недїлї і свїята 2 прєдставлєнї о 4. год. понодї, і о 8. год. вечєром. Шо пїтїцї High-Life прєдставлєнє. Бїлїтї вчаснїше можна набутї в конторї Пальєна при ул. Козїа Людївїка ч. 5.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гїпотєчнїй

Вїддїл депозитовїй

прїймає вкладї і виплєчує закладкї на рахунок бїжєтнїй, прїймає да прєрєхованїя шпєрїєтї заїтїє і дає на якї закладкї.

Крїм того впродовжє годїно пїдєвоє інстїтуцїїє загранїчнїх т. п.

Сховкї депозитовї.

(Safe Deposits)

За оплатю 50 до 70 корон крївду, депозїтар дїстєвє в ставлєнїї касї пїлїцїрїєтїє скєнок до вїдповїдногє устєткє і вїд власнїм запискє, де бєвєнє і дїєвнєтє прєрєховуватї може своїм або влїкї докумєнтї. Під тїм умовою прїробїв Банк гїпотєчнїй як надїстїлїїм зарєдженїє. Прїписи дєтально того роду депозїтїв одєржати можна бєвєнєтє у вїддїлї депозитовїм.

Розклад зєлїзничнїх поїздїв

важнїй вїд 1. мая 1907.

Table with 6 columns: До Львова приходять з, раз, перед пол., по пол., вечер, вноч. Rows include Krakow, Rzeszow, Pielaszko, Czernowce, Stanislawow, Kolomy, Strypa, Sambora, Lublin, Rava Ruska, Javorov, Brodovca, Brodovca, Zimovca.

Table with 6 columns: Зї Львова відходять до, раз, перед пол., по пол., вечер, вноч. Rows include Krakow, Rzeszow, Pielaszko, Czernowce, Stanislawow, Kolomy, Strypa, Sambora, Lublin, Rava Ruska, Javorov, Brodovca, Brodovca, Zimovca.

ЗАМІТКА: Пошїєнїї поїздї не пїсатїєтї тєстєм друком. — Поїздї їдуть лїше в недїлї і свїята означєнї є — в недїлї і свїята вїд 26.6 до 15.9 бєвєнєтї К., — в недїлї і свїята вїд 16 до 31.8 що дєвє бєвєнєтї Л.